Zasady kwalifikowalności wydatków

w ramach

Priorytetu FEWM.02 ŚRODOWISKO

Działania FEWM.02.12 Ochrona bioróżnorodności

programu regionalnego

Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027

Schemat D

Zasady kwalifikowalności wydatków

Podstawowym dokumentem w zakresie kwalifikowalności wydatków w FEWiM 2021-2027 są *Wytyczne dotyczące kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027* wydane przez Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej.
Okres kwalifikowalności wydatków:

- początkiem okresu kwalifikowalności wydatków jest 1 stycznia 2021 r.
- końcową datą kwalifikowalności wydatków jest 31 grudnia 2030 r.

W przypadku, gdy informacje zawarte w przedmiotowym załączniku stoją w sprzeczności z Wytycznymi Ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego dotyczącymi kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027, to stosuje się wprost Wytyczne Ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego dotyczące kwalifikowalności wydatków.

Wydatki mogą zostać uznane za kwalifikowalne o ile:

- zostały ujęte we wniosku o dofinansowanie projektu oraz zostały poniesione zgodnie z niniejszymi zasadami;
- nie wykluczają ich przepisy prawa wspólnotowego i krajowego dotyczące zasad udzielania pomocy publicznej;
- w sytuacji gdy wydatek jest ponoszony w walucie innej niż PLN, za kwalifikowalne uznaje się różnice kursowe powstałe w wyniku płatności w walutach obcych.

Zatwierdzenie projektu do dofinansowania i podpisanie z Beneficjentem umowy nie oznacza, że wszystkie wydatki ujęte we wniosku o dofinansowanie zostaną zrefundowane. Ocena kwalifikowalności wydatków jest także przeprowadzana na etapie rozliczania wniosku o płatność i kontroli.

Rozliczanie wydatków metodami uproszczonymi nie ma zastosowania.
Wszystkie wydatki w ramach projektów rozliczane są na podstawie rzeczywiście poniesionych wydatków.

1. Wydatki kwalifikowalne związane z realizacją projektu:

1) nadzór/ Inwestor zastępczy/ Inżynier kontraktu (kategoria WOD2021: nadzór/zarządzanie inwestycją): nadzór inwestorski, autorski, konserwatorski jeśli koszty te związane (zintegrowane) są z kosztami inwestycyjnymi, tj. powinny być ponoszone w tym samym czasie, co prace na gruncie, budynkach, maszynach oraz powinny być uznawane za część inwestycji;

2) zakup materiałów lub robót budowlanych;

3) odszkodowania za zajęcie cudzej nieruchomości na czas prowadzenia robót budowlanych związane z uzyskaniem prawa dostępu do terenu budowy mogą być uznane za kwalifikowalne, jeśli nie jest możliwy swobodny dostęp do terenu budowy z drogi publicznej;

4) roboty zamienne jeżeli są:

   - w przypadku robót nierozpoczętych potwierdzone ustaleniami z projektantem dla projektów posiadających dokumentację projektową lub w przypadku realizacji inwestycji bez wymaganej dokumentacji projektowej decyzja inwestora wraz z uzasadnieniem;

- w przypadku robót rozpoczętych potwierdzone protokołem konieczności;

5) poniesione na opracowanie/aktualizację dokumentacji przygotowawczej niezbędnej do realizacji projektu, w tym dokumentacji technicznej, dokumentacji OOŚ (Oceny Oddziaływania na Środowisko), ekspertyzy przyrodniczej (kwalifikuje się jedna wersja dokumentów);

6) PFU oraz dokumenty/uzgodnienia/pozwolenia wymagane do przygotowania PFU (np. dokumentacja OOŚ). W przypadku projektów realizowanych w systemie zaprojektuj i wybuduj istnieje możliwość złożenia projektu do dofinansowania tylko w przypadku, gdy inwestycja jest gotowa do realizacji, tzn. na etapie składania wniosku o dofinansowanie posiada już pełną dokumentację techniczną (projekt budowlany);

7) przebudowa urządzeń obcych, jeśli konieczność ich przebudowy wynika z projektu budowlanego;

8) opłaty poniesione na podstawie zezwolenia na usunięcie drzew lub krzewów oraz za zajęcie pasa drogowego, jeśli zostały rzeczywiście i ostatecznie poniesione przez Beneficjenta na rzecz innego podmiotu;

9) odtworzenie nawierzchni drogi poza pasem prowadzonych robót, jeśli obowiązek odtworzenia nawierzchni wynika z zezwolenia na zajęcie pasa drogowego;

10) w przypadku zajęcia pasa drogowego w celu prowadzenia robót, zezwolenie na zajęcie pasa drogowego powinno określać warunki przywrócenia pasa do poprzedniego stanu użyteczności. W przypadku, gdy zezwolenie nałożyło na Beneficjenta obowiązek odtworzenia nawierzchni drogi poza pasem prowadzonych robót będą mogły być uznane za kwalifikowalne;

11) przebudowa infrastruktury kolidującej pod warunkiem, że stanowi niezbędny element projektu;

12) wydatki poniesione na podatek od towarów i usług w przypadku:

    a) projektów, których całkowity koszt (z VAT) wynosi mniej niż 5.000.000 EUR (dotyczy również pomocy de minimis);

    b) projektów, których całkowity koszt (z VAT) wynosi co najmniej 5.000.000 EUR albo projektów z pomocą publiczną (bez względu na ich wartość), a VAT nie może zostać odzyskany w oparciu o przepisy krajowe. Jednocześnie decydujące dla kwalifikowalności wydatku jest to, czy istnieje prawna możliwość odzyskania VAT z budżetu państwa, a nie czy VAT w danym przypadku rzeczywiście zostanie odzyskany;

13) promocja projektu poniesiona zgodnie z *Podręcznikiem wnioskodawcy i beneficjenta Funduszy Europejskich na lata 2021 – 2027 w zakresie informacji i promocji*, nie może przekraczać 5% wydatków kwalifikowalnych (wydatki kwalifikowalne są to wszystkie wydatki kwalifikowalne oprócz kosztów promocji) i nie większa niż 150.000,00 zł brutto, w tym (zgodnie z art. 50 ust. 1 litera e Rozporządzenia 2021/1060) zorganizowanie wydarzenia informacyjnego lub działań komunikacyjnych, stosownie do sytuacji, oraz włączenie w te działania Komisji i odpowiedzialnej instytucji zarządzającej w odpowiednim terminie;

14) poniesione na opracowanie lub aktualizację studium wykonalności/biznesplanu lub ich elementów do 10.000,00 zł;

15) w przypadku projektów partnerskich, w których uczestniczy co najmniej 4 partnerów wydatki poniesione na opracowanie lub aktualizację studium wykonalności/biznesplanu lub ich elementów do 20.000,00 zł.

16) poniesione na działania edukacyjno-informacyjne na temat ochrony przyrody i ograniczenia antropopresji na środowisko przyrodnicze;

17) nasadzenia zieleni;

18) obiekty budowalne i inne środki trwałe związane z ochroną wód i ekosystemów od wód zależnych (urządzenie i zagospodarowanie terenów bezpośrednio wokół jezior i łączących je kanałów, rzek, Zalewu Wiślanego (w ich strefie przybrzeżnej) w imię dbałości o jakość wody, ograniczenie zanieczyszczeń i antropopresji m.in. poprzez kanalizację ruchu turystycznego np. stanowiska/miejsca cumownicze, kładki, molo, pomosty, slipy, punkty odbioru nieczystości ciekłych (z jachtów/łodzi itp.), punkty poboru wody;

19) wydatki na inwestycje infrastrukturalne niezwiązane bezpośrednio z ochroną siedlisk i gatunków chronionych nie przekraczające 10 % wydatków kwalifikowalnych projektu (wydatki kwalifikowalne są to wszystkie wydatki kwalifikowalne oprócz wydatków na inwestycje infrastrukturalne niezwiązane bezpośrednio z ochroną siedlisk i gatunków chronionych) - patrz definicja „projektu infrastrukturalnego związanego bezpośrednio z ochroną siedlisk i gatunków chronionych" ujęta w Wykazie pojęć i definicji programu regionalnego na lata 2021-2027 Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur pod hasłem „Słownik pojęć" na stronie www.funduszeeuropejskie.warmia.mazury.pl.

2. Wydatki niekwalifikowalne w projekcie:

1) poniesione na opracowanie lub aktualizację studium wykonalności/biznesplanu lub ich elementów powyżej 10.000,00 zł;

2) w przypadków projektów partnerskich, w których uczestniczy co najmniej 4 partnerów wydatki poniesione na opracowanie lub aktualizację studium wykonalności/biznesplanu lub ich elementów powyżej 20.000,00 zł;

3) kolejna wersja studium wykonalności/biznesplanu, dokumentacji technicznej, dokumentacji OOŚ (Oceny Oddziaływania na Środowisko), ekspertyzy przyrodniczej (kwalifikuje się jedna wersja dokumentów: opracowanie lub aktualizacja);

4) roboty budowlane dodatkowe nieprzewidziane na etapie składania wniosku o dofinansowanie;

5) roboty realizowane metodą gospodarczą, tzn. samodzielne wykonywanie prac na budowie oraz samodzielny zakup materiałów budowlanych;

6) koszt sporządzenia dokumentacji powykonawczej;

7) koszty ubezpieczeń dotyczących fazy eksploatacyjnej projektu;

8) usługa inżyniera kontraktu poniesiona w okresie gwarancyjnym (po zakończeniu robót budowalnych);

9) koszty bieżącego utrzymania infrastruktury;

10) zakup środków transportu;

11) koszty amortyzacji;

12) koszty związane z zaangażowaniem personelu;

13) zarządzanie i obsługa projektu, w tym przygotowanie wniosku o dofinansowanie oraz wniosków o płatność rozliczających wydatki w projekcie;

14) zakup tzw. gadżetów – np. kubków, słodyczy, czapeczek, smyczy, breloczków, długopisów, notatników, odzieży, itp.;

15) szkolenia pracowników (z wyłączeniem przeszkolenia przez Wykonawcę pracowników Beneficjenta w zakresie obsługi specjalistycznego sprzętu nabytego w ramach projektu);

16) koszty pośrednie;

17) promocja projektu poniesiona niezgodnie z *Podręcznikiem wnioskodawcy i beneficjenta Funduszy Europejskich na lata 2021 – 2027 w zakresie informacji i promocji* oraz przekraczająca 5% wydatków kwalifikowalnych (wydatki kwalifikowalne są to wszystkie wydatki kwalifikowalne oprócz kosztów promocji) i wyższa niż 150.000,00 zł brutto;

18) zakup urządzenia/ maszyny zasilanych paliwami kopalnymi, poza wyjątkami ujętymi w art. 7 ust. 1 lit. h) ppkt (i)–(iii) i ust. 2-4 rozporządzenia EFRR lub jeżeli istnieje możliwość zakupu urządzenia/ maszyny zasilanych paliwami kopalnymi w celu realizacji projektów, które przyczyniają się do osiągnięcia celów szczegółowych programu, gdy nie istnieje realna alternatywna technologia;

19) wydatki niezgodne z Rozporządzeniami wynikającymi z SZOP:

   - Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu;

   - Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis;

   - Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027;

   - Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 października 2022 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach programów regionalnych na lata 2021–2027;

   - Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 7 listopada 2023 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na remediację szkód wyrządzonych środowisku, rekultywację zdegradowanych siedlisk przyrodniczych i ekosystemów, ochronę lub odbudowę bioróżnorodności lub ekosystemów oraz wdrażanie rozwiązań opartych na zasobach przyrody w celu łagodzenia zmiany klimatu i przystosowywania się do niej w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027;

20) wydatki operacyjne, tzn. ponoszone w fazie eksploatacji inwestycji;

21) wydatki objęte cross-financingiem;

22) wydatki związane z transportem i składowaniem odpadów azbestowych na składowiskach;

23) budowa nowych marin i przystani żeglarskich/jachtowych;

24) obiekty budowalne i inne środki trwałe nie przyczyniające się do ochrony wód, ekosystemów wodnych i lądowych, zmniejszenia antropopresji na ekosystemy wodne i lądowe (w strefie przybrzeżnej jezior i łączących je kanałów i rzek, Zalewu Wiślanego) oraz dotyczącej właściwego dla celów ochrony przyrody danego terenu, ukierunkowania ruchu turystycznego minimalizującego jego negatywny wpływ na stan różnorodności biologicznej/ograniczenia zanieczyszczeń;

25) budowa/przebudowa/remont/wyposażenie zaplecza do obsługi osób korzystających ze sprzętu pływającego/wodnego oraz miejsc cumowniczych (m.in. zaplecze techniczne, kuchnie, pralnie, suszarnie), z wyłączeniem zaplecza sanitarno-socjalnego tj. sanitariatów, prysznicy, miejsca mycia naczyń, miejsc zrzutu nieczystości stałych;

26) budowa sieci wodno-kanalizacyjnej;

27) koszty związane z budową/przebudową/remontem/wyposażeniem bazy noclegowej, bazy gastronomicznej oraz edukacyjnej (w tym miejsc szkoleń żeglarskich);

28) budowa/przebudowa/remont dróg i parkingów, z wyłączeniem:

    a) infrastruktury towarzyszącej niezbędnej do osiągnięcia celów określonych w Działaniu (m. in. kanalizacja deszczowa, urządzenia odwadniające i podczyszczające wodę, chodniki, drogi rowerowe, oświetlenie - wyłącznie wzdłuż infrastruktury będącej przedmiotem projektu) pod warunkiem, że stanowi niezbędny element projektu,

    b) kosztów parkingów i dróg dojazdowych (w przypadku obszarów chronionych) jeśli potrzeba ich budowy wynika z zapisów planu ochrony/planu zadań ochronnych dla danego obszaru lub konieczności ograniczenia presji ze strony ruchu turystycznego na ten obszar i uzyskano potwierdzenie organu sprawującego nadzór nad obszarem.

    Ww. wydatki mogą być realizowane zgodnie z typem projektu w strefie przybrzeżnej jezior i łączących je kanałów, rzek i stanowić wyłącznie element uzupełniający projektu tj. nie więcej niż 20% wydatków kwalifikowalnych w projekcie (wydatki kwalifikowalne są to wszystkie wydatki kwalifikowalne oprócz kosztów wpisujących się w ww. lit. a) i b);

29) nagrody w konkursach edukacyjno-promocyjnych;

30) mała architektura będąca np. obiektem kultu religijnego (np. kapliczki), elementem architektury ogrodowej (np. fontanny, pergole), obiektem użytkowym (np. ławki), obiektem rekreacyjnym (np. wyposażenie placów zabaw, parków linowych, siłowni miejskich), za wyjątkiem innych obiektów niezbędnych do ochrony środowiska / zmniejszenia antropopresji na ekosystemy wodne i lądowe (w strefie przybrzeżnej jezior i łączących je kanałów i rzek, Zalewu Wiślanego) oraz dotyczącej właściwego dla celów ochrony przyrody danego terenu, ukierunkowania ruchu turystycznego minimalizującego jego negatywny wpływ na stan różnorodności biologicznej / ograniczenia zanieczyszczeń (np. kosze na śmieci, toalety);

31) drobna infrastruktura dla osób korzystających ze sprzętu pływającego/wodnego (m.in. drabinki, koła ratunkowe);

32) zakup i montaż urządzeń do monitoringu bezpieczeństwa;

33) budowa i rozbudowa infrastruktury do ładowania i tankowania pojazdów zeroemisyjnych (z napędem elektrycznym lub wodorowym);

34) inne wydatki poniesione niezgodnie z typami projektów uwzględnionymi w SZOP, w priorytecie **FEWM.02 ŚRODOWISKO, Działania FEWM.02.12 Ochrona bioróżnorodności, Schemat D, Projekt strategiczny Związku Gmin i Powiatów Kanału Elbląskiego i Pojezierza Iławskiego pn. „Ochrona środowiska systemu wodnego Kanału Elbląskiego, dbałość o jakość wody i zasoby wodne"** m.in.: działania na istniejących budynkach przystani żeglarskich/jachtowych niezwiązane z ochroną wód i ekosystemów od wód zależnych w imię dbałości o jakość wody, ograniczenie zanieczyszczeń i antropopresji polegające wyłącznie na np.: montażu pompy ciepła i/lub instalacji fotowoltaicznej i/lub instalacji kolektorów słonecznych i/lub montażu systemu ogrzewania wewnętrznego i/lub przystosowania ich do potrzeb osób niepełnosprawnych;

35) koszty zakupu urządzeń i sprzętu niezbędnego do organizacji imprez (m.in. nagłośnienie, oświetlenie, wieża realizatorska), koszty związane z realizacją umów z artystami biorącymi udział w imprezie;

36) spoty TV;

37) koszty wynajęcia powierzchni reklamowej (m.in. słupy reklamowe, billboardy, telebimy, ekrany reklamowe LED oraz pozostałych nośnikach informacji np. powierzchnie reklamowe na strojach sportowych, parkietach, boiskach);

38) honoraria dla artystów biorących udział w wydarzeniach związanych z prowadzeniem kampanii edukacyjno-informacyjnych (m.in. wystawy, warsztaty, spektakle, kampanie promocyjne, sesje edukacyjne);

39) honoraria za organizację tj. m.in. prowadzenie i kierownictwo wydarzeń (m.in. reżyseria, konferansjerka, scenarzyści, scenografia);

40) honoraria za opracowanie scenariusza wydarzeń;

41) wydatki na inwestycje infrastrukturalne niezwiązane bezpośrednio z ochroną siedlisk i gatunków chronionych przekraczające 10 % wydatków kwalifikowalnych projektu (wydatki kwalifikowalne są to wszystkie wydatki kwalifikowalne oprócz wydatków na inwestycje infrastrukturalne niezwiązane bezpośrednio z ochroną siedlisk i gatunków chronionych) - patrz definicja „projektu infrastrukturalnego związanego bezpośrednio z ochroną siedlisk i gatunków chronionych" ujęta w Wykazie pojęć i definicji programu regionalnego na lata 2021-2027 Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur pod hasłem „Słownik pojęć" na stronie www.funduszeeuropejskie.warmia.mazury.pl.